

Szkolenie wyjazdowe – Olsztyn / Buczyniec / Elbląg – Kanał Elbląski

W dniach 5-6 listopada 2014 r. gościliśmy w Łodzi uczestników wyjazdu technicznego Warmińsko-Mazurskiej Izby Inżynierów Budownictwa (rolę gospodyń pełniły wówczas: zastępca przewodniczącej Rady ŁOIIB Agnieszka Jońca i dyrektor biura Magda Pomorska-Fibich). W dniach 2-3 lipca br. Zespół ds. doskonalenia zawodowego zorganizował w ramach rewizyty dwudniowe szkolenie wyjazdowe dla członków naszej Izby do Olsztyna i Elbląga, połączone ze zwiedzaniem Kanału Elbląskiego. W szkoleniu wzięło udział 48 osób. Tradycyjnie wyruszyliśmy o godz. 7.00 spod siedziby ŁOIIB i ok. godz. 12.30 dotarliśmy do Olsztyna. Po chwilowych kłopotach z objazdami dotarliśmy do siedziby Warmińsko-Mazurskiej Izby Inżynierów Budownictwa. W Olsztynie trwa od 2012 r. budowa nowoczesnej linii tramwajowej (istniała w latach 1907-65), prace przy budowie na większości odcinków już „wyszły z ziemi” i teraz mają charakter ściśle związany z nowym środkiem komunikacji. Termin zakończenia prac przewidziano pod koniec października br. Pierwszym punktem programu była wizyta w W-MOIIB. Powitali nas gospodarze spotkania: Mariusz Dobrzeńcki - przewodniczący Rady W-MOIIB i Marian Zdunek – z-ca przewodniczącego oraz pracownicy biura. Spotkaniu towarzyszyła prezentacja multimedialna z informacjami na temat prowadzonych przez W-MOIIB wyjazdów technicznych, spotkań szkoleniowo – integracyjnych i funkcjonowania biura. Kolejnym punktem wizyty była prelekcja w sali konferencyjnej Kapitanatu Centrum Rekreacyjno – Sportowego „Ukiel”. Dyrektor Wydziału Inwestycji Miejskich Urzędu Miasta Olsztyna Krzysztof Śmieciński wraz z Kierownikiem Zespołu Inżyniera Kontraktu Jarosławem Pestą oraz Zastępcą Przewodniczącego Rady W-MOIIB Marianem Zdunkiem opowiedzieli o inwestycji zagospodarowania brzegów jeziora Krzywego. Spotkanie zakończył wspólny spacer brzegiem jeziora. Obiekty CRS „Ukiel” powstały w ramach realizacji inwestycji pn. „Budowa całorocznej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej nad jeziorem Krzywym w Olsztynie”. Inwestycja ta uzyskała I miejsce w kategorii budynki użyteczności publicznej w konkursie na najlepsze budowy w regionie z lat 2012-2014. Centrum Rekreacyjno-Sportowe „Ukiel” to najnowocześniejszy na Warmii i Mazurach kompleks sportowo-rekreacyjny, zlokalizowany nad największym olsztyńskim jeziorem (obejmujący swoim zasięgiem tereny byłej Plaży Miejskiej przy ul. Jeziornej, Przystani Kajakowej przy ul. Jodłowej i Bazy Sportów Wodnych przy ul. Sielskiej). Centrum Rekreacyjno-Sportowe „Ukiel” to całoroczna, nowoczesna infrastruktura w skład której wchodzi m.in.: promenada spacerowa, ścieżki piesze i rowerowe biegnące brzegami Zatoki Grunwaldzkiej, kawiarnia i restauracje, place zabaw, kompleks pomostów widokowych i cumowniczych, platformy i tarasy wypoczynkowe oraz zaplecza szatniowo-sanitarne o wysokim standardzie. W sezonie letnim udostępnione są: strzeżone kąpieliska z powiększonymi plażami, boiska do plażowej piłki siatkowej i koszykówki, wypożyczalnia sprzętu pływającego i sportowego (rowery, nordic walking, łyżworolki), wodny plac zabaw oraz wiele innych atrakcji. Zimą można skorzystać ze sztucznego lodowiska, wypożyczalni nart biegowych i wypożyczalni bojerów. Cały rok chętni mogą korzystać z hali do siatkówki plażowej, boisk do squasha, siłowni, snowparku i skateparku. W jeziorze występują ryby takie jak m.in.: leszcz, okoń, sieja, szczupak, węgorz.

Po pożegnaniu z miłymi gospodarzami udaliśmy się na zwiedzanie z przewodnikiem historycznych atrakcji Olsztyna. Pierwsza wzmianka o osadzie założonej przy zamku kapitulnym pochodzi z 31 grudnia 1348 r. Osada, nosząca nazwę Allenstein (gród nad Łyną), uzyskała prawa miejskie 31 października 1353 r. z nadania Kapituły Warmińskiej. W XVI wieku, bardzo pomyślnym dla rozwoju miasta, administratorami Olsztyna i regionu byli światli biskupi warmińscy: Jan Dantyszek, Stanisław Hozjusz i Marcin Kromer. W latach 1516-1519 i 1520-21, z przerwą, funkcję kanonika warmińskiego i administratora pełnił Mikołaj Kopernik, który prowadził tu jednocześnie obserwacje astronomiczne i pisał swe

największe dzieło „De revolutionibus orbium coelestium”. Bronił Olsztyna przed Krzyżakami i napisał tu rozprawę o reformie pieniądza. Szybko rozwijające się miasto wojewódzkie liczy obecnie ok. 175,5 tys. stałych mieszkańców (2011 r.), blisko czterokrotnie więcej niż przed wojną. Największy w Europie kompleks leśny znajdujący się w granicach miasta zajmuje blisko 15 proc. powierzchni Olsztyna. Najpierw obejrzelśmy z okien autokaru osiedle akademickie Kortowo, jedyne w swoim rodzaju miasteczko uniwersyteckie skupiające większość budynków dydaktycznych i akademików uczelni, położone nad Jeziorem Kortowskim. Odbывают się tu słynne na cały kraj juwenalia, czyli „Kortowiada”. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie powstał 1 września 1999 roku z połączenia trzech istniejących w Olsztynie szkół wyższych: Akademii Rolniczo-Technicznej, Wyższej Szkoły Pedagogicznej oraz Warmińskiego Instytutu Teologicznego. UWM łączy więc tradycję pięćdziesięcioletniej ART, trzydziestoletniej WSP oraz ponad 450 lat kształcenia teologicznego na Warmii. Na tych 17 wydziałach w roku akademickim 2014/15 na 65 kierunkach kształcą się 27 tys. studentów na studiach: stacjonarnych i niestacjonarnych oraz 600 doktorantów i 1,5 tys. osób na studiach podyplomowych. Zwiedzanie olsztyńskiej starówki rozpoczęliśmy od Wysokiej Bramy, pochodzącej z XIV w. Kiedyś broniła wstępu do miasta, dzisiaj jest otwarta na zwiedzających. To ozdoba starówki, jedna z najstarszych budowli w mieście i najlepiej zachowany element gotyckich fortyfikacji Olsztyna. W 2003 r. na blendzie bramy od strony starówki umieszczono szklaną mozaikę przedstawiającą Matkę Boską – to dar dla miasta przywieziony z Rzymu przez papieża Jana Pawła II. W 2006 r. w pierwszą rocznicę śmierci Papieża, na murze Wysokiej Bramy umieszczono jego głowę, wykonaną ze spiżu. Stąd pieszo udaliśmy się do bazyliki konkatedralnej św. Jakuba Apostoła. To najstarszy i najbardziej okazały kościół w mieście. W 1991 r. w zabytkowych, gotyckich murach świątyni mszę odprawił papież Jan Paweł II. Latem odbywają się tu Olsztyńskie Koncerty Organowe. Stąd ruszyliśmy w kierunku zamku Kapituły Warmińskiej. Na rynku zatrzymaliśmy się przed makietą zainstalowaną z okazji 660-lecia Olsztyna. Przedstawia ona najważniejsze zabytki w skali 1:500. Z uwagi na to, że jest umieszczona niewysoko, łatwy dostęp mają do niej osoby na wózkach inwalidzkich. Dodatkowo, z myślą o niewidomych, przygotowano na niej opisy alfabetem Braille’a. Następnie przenosimy uwagę na wznoszący się obok Stary Ratusz, którego południowe skrzydło pochodzi z XIV w. Obecnie jest on siedzibą Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej. Potem z ul. Stare Miasto skręcamy w ul. Zamkową i idziemy nią w stronę zamku. Zaglądamy na chwilę do neogotyckiego kościoła ewangelickiego Chrystusa Zbawiciela z końca XIX w., mijamy po lewej stronie Amfiteatr im. Czesława Niemena. To nowoczesny obiekt koncertowy i główna scena wydarzeń kulturalnych odbywających się w ramach Olsztyńskiego Lata Artystycznego. Znajduje się w miejscu dawnej fosy, która broniła dostępu do zamku. Jeszcze pamiątkowe zdjęcie na ławeczce z Mikołajem Kopernikiem i jesteśmy na Zamku. Imponujący gotycki zamek stanowi godną wizytówkę Olsztyna już od ponad sześciu wieków. Wizytę w olsztyńskim zamku należy zacząć od wypowiedzenia życzenia, ściskając za nos kamienną „pruską babę” na zamkowym dziedzińcu. Ponoć baba życzenia spełnia. Wybudowany w XIV w. stanowił najpotężniejszą warownię wybudowaną przez Kapitułę Warmińską, siedzibę kanoników. Na zamku była też zbrojownia, łaźnia, pralnia, wozownia i stajnia. Obecnie mieści się tu Muzeum Warmii i Mazur. Przez park Podzamcze udajemy się do autokaru, którym jedziemy do Hotelu Omega w Olsztynie, gdzie przewidziana była obiadokolacja i nocleg. Hotel ten należy do najładniej położonych obiektów hotelowych w Polsce - nad malowniczym Jeziorem Ukiel (Krzywym) w bezpośredniej bliskości lasu i plaży miejskiej oraz szlaków turystycznych, pieszych i rowerowych. Wybudowany w 1975 r. hotel przeszedł kapitalny remont w 2007 r. i remont częściowy w 2013 r.

Będąc w Olsztynie koniecznie trzeba spróbować piwa z Browaru „Kormoran”. Warzone tu trunki sięgają najdawniejszych tradycji piwowarskich i opierają się na starych, regionalnych recepturach.

Na drugi dzień pobytu przewidziano rejs statkiem Żegluga Ostródzko – Elbląskiej zrewitalizowaną trasą Buczyniec – Elbląg. Wczesnie rano wyjechaliśmy z gościnnego Olsztyna. Po drodze zatrzymaliśmy się w Gietrzwałdzie. Gietrzwałd to wieś gminna na Pojezierzu Olsztyńskim, założona w 1352 roku przez kapitułę warmińską, od 1772 r. w zaborze pruskim, reklamująca się w internecie jako gmina pełna cudów. To miejsce kultu maryjnego, główny ośrodek pielgrzymkowy na Warmii. Znajduje się tu kościół późnogotycki (przed 1500, rozbudowany w XIX w.) z obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem. 2 lutego 1970 r. papież Paweł VI nadał kościołowi Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Gietrzwałdzie tytuł i godność Bazyliki Mniejszej. W 1789 we wsi było 59 domów, a mieszkańcy w zdecydowanej większości mówili po polsku. W Gietrzwałdzie powstał pomysł utworzenia "Gazety Olsztyńskiej". Tu żył i pracował Andrzej Samulowski (1840-1928), założyciel pierwszej księgarni na Warmii (1878). Budynek księgarni wraz z tablicą pamiątkową istnieje do dzisiaj. Drugą księgarnię w roku 1881 założył A. Sikorski (działacz Towarzystwa Czytelni Ludowych). Pierwsza polska szkoła zaczęła działalność w okresie plebiscytu (w latach 1929-33), przedszkole od 1927 r. Tu powołano również bibliotekę Towarzystwa Czytelni Ludowych. Gietrzwałd stał się sławny dzięki Objawieniom Matki Bożej, które trwały od 27 czerwca do 16 września 1877 roku. Głównymi wizjonerkami były: trzynastoletnia Justyna Szafrąńska i dwunastoletnia Barbara Samulowska. W 1967 papież Paweł VI udzielił zgody na koronację obrazu Matki Boskiej Gietrzwałdzkiej. Aktu koronacji na dziewięćdziesięciolecie objawień dokonał 10 września 1967 prymas Polski, kardynał Stefan Wyszyński a udział w uroczystościach wziął metropolita krakowski Karol Wojtyła. 2 lutego 1969 miała miejsce powtórna koronacja, po odnalezieniu skradzionych koron.

Wzmocnieni duchowo wyruszamy w dalszą drogę. Upał staje się coraz większy. Dla odpoczynku i uzupełnienia napojów zatrzymujemy się na krótko w Ostródzie. Ostróda jest znanym miastem turystycznym na Mazurach, w ostatnich latach parokrotnie zdobywała tytuł najpopularniejszej miejscowości turystycznej oraz Letniej Stolicy Warmii i Mazur. 35-tysięczna Ostróda jest czwartym, co do liczby mieszkańców miastem województwa warmińsko-mazurskiego, położonym w zachodniej części polskiej krainy jezior i lasów - Mazur. Przed wojną nazywana była Perłą Mazur. Ostróda leży nad pięcioma jeziorami, z których największe, Drwęckie z pięknie zagospodarowanym nabrzeżem znajdującym się w centrum jest jedną z największych atrakcji miasta. Ostróda jest jednym z najstarszych miast Pojezierza Mazurskiego, a największym na Mazurach Zachodnich. Przy okazji obejrziliśmy nowoczesny amfiteatr, oddany do użytku w 2012 roku oraz wyciąg nart wodnych długości 800 m, sterowany elektronicznie z brzegu, mogący jednocześnie obsłużyć do 9 narciarzy. Z Ostródy jedziemy do Buczyńca, skąd mamy wyruszyć w rejs po Kanale Elbląskim (zwanym także Ostródzko-Elbląskim). Zapoznanie z Kanałem rozpoczynamy od wizyty w Izbie Historii Kanału Elbląskiego. Następnie spotykamy się z naszym przewodnikiem i o godz. 13.30 wsiadamy na statek Kormoran. Rozpoczynamy od obiadu na statku. Wyruszamy w rejs, mijając kolejne pochylnie: Buczynie, Kąty, Oleśnica, Jelenie i Całuny, docieramy do jeziora Drużno. Dla większości osób rejs statkiem „białej floty” jest jedynym sposobem na poznanie największej atrakcji turystycznej Ostródy i Mazur Zachodnich, Kanału Ostródzko-Elbląskiego, najbardziej interesującego pod względem technicznym, unikalnego w skali światowej kanałowego szlaku wodnego. Składa się on z trzech odcinków zasadniczych o łącznej długości 147,2 km oraz z wielu odgałęzień bocznych – ponad 187 km wg mapy turystycznej sprzedawanej w Buczyńcu (podawane długości są różne w zależności od źródła – np. wg Encyklopedii PWN odpowiednio 62,5 i 159 km).

Kanał zaprojektowany został przez pruskiego inżyniera Georga Jakoba Steenke i wybudowany w latach 1852-1860. Największym problemem technicznym było pokonanie 99 metrowej różnicy poziomu wód między jeziorami Druzno pod Elblągiem, a jeziorem Piniewo na odcinku 11 km. Steenke opracował niezwykle oryginalną koncepcję, która funkcjonuje do dziś w niezmienionej formie zadziwiając kunsztem XIX-wiecznej wiedzy inżynierskiej. Genialne rozwiązanie polegało na wybudowaniu na trasie tego atrakcyjnego zabytku sztuki hydrograficznej dwóch śluz (Miłomłyn i Zielona) oraz pięciu pochylni (Buczyniec, Kąty, Oleśnica, Jelenie, Całuny). Rozwiązaniem stały się pochylnie z suchym grzbietem, na które wpływają statki, przewożone następnie do kolejnego akwenu. Statki pokonują pochylnie na specjalnych wózkach. W skład każdego zespołu pochylni wchodzi torowiska i dwa wózki do przeciągania jednostek pływających (każdy z wózków ma nośność 50 ton). Do napędu mechanizmu napędowego pochylni wykorzystano różnicę poziomów pomiędzy odcinkami kanału i energię wody przepływającej z wyższego poziomu na niższy. Wprawia ona w ruch koło wodne podsiębierne a to z kolei mechanizm napędzający liny ciągnące wózki do transportu jednostek pływających. Wózki transportowe poruszają się po szynach, łączących odcinki kanału po obydwu stronach pochylni. Ponadto elementami zespołu pochylni są: budynek maszynowni z kołem wodnym (wyjątkiem jest turbina Francisa na pochylni Całuny), rurociąg doprowadzający wodę na koło wodne, kanał obiegowy służący do odprowadzania wody z koła wodnego do stanowiska dolnego pochylni. Energia elektryczna służy wyłącznie do oświetlenia obiektów. Inżynier Steenke za punkt odniesienia (bazowy) przyjął lustro wody Jezioraka. Musiał więc wyrównać lustra jezior znajdujących się na linii kanału i tak m.in. lustro jeziora Piniewo i Sambrod obniżył o 5,62 m, jez. Ruda Woda o 4,25 m, a jezior Bartężek i Ilińskiego o 1,54 m. Dodatkowo małe różnice poziomów w przestrzeni Miłomłyna i jez. Drwęckiego zostały zniwelowane przez dwie śluzy „Miłomłyn” i „Zielona”. Nadmiar wód ze wspomnianych jezior odprowadził do Drwęcy, a stąd do Wisły. Problemem był także poziom jeziora Karnickiego, o wiele niższy niż lustro jeziora Drwęckiego. Tutaj inż. Steenke wpadł na niespotykany dotychczas pomysł i wybudował w najwyższej części jeziora Karnickiego akwedukt długości 485 m, - dwie równoległe groble do których wprowadzono wodę znajdującą się wyżej niż lustro jez. Karnickiego. Nad kanałem znajdują się obecnie 42 mosty (6 zbudowanych po II wojnie, pozostałe pierwotne, których drewniana konstrukcja zastąpiona została betonową). Kanał łączy się i krzyżuje z licznymi ciekami wodnymi. Dla swobodnego przepływu wód zastosowano konstrukcje syfonów i lewarów, a w dwóch przypadkach swoistych akweduktów. Jednym jest grobla przez jezioro Karnickie z przepustem wyrównującym poziom obu części jeziora, drugim kamienny akwedukt o prawie 60 m długości „przepuszczający” wody rzeki Klepiny pod pochylnią Oleśnica.

Budowa kanału była droższa o około 10% od kosztu budowy Wieży Eiffla w Paryżu. Wartość poniesionych nakładów inwestycyjnych odpowiadała wartości 77 t złota.

Georg Jacob Steenke urodził się 30 czerwca 1801 w Królewcu. W 1828 roku podjął studia na Akademii Budownictwa w Berlinie. Ukończył ją z tytułem mistrza budowlanego. W roku 1833 r. młody budowniczy ukończył Kanał Sekenburski, (dzisiaj Primorski Kanał) w dolnym dorzeczu Niemna, łączący rzekę Gilgę z Pregołą. W Elblągu opracował projekt połączenia jezior Pojezierza Iławskiego i budowy Kanału Elbląskiego (Oberlandzkiego).

W 1872 Georg Steenke obchodził jubileusz 50-lecia pracy zawodowej i z tej okazji w pobliżu pochylni Buczyniec stanął obelisk upamiętniający inżyniera, od II wojny światowej, do 1990 roku przechowywany był w magazynie, obecnie powrócił na swoje pierwotne miejsce. Zmarł 22 kwietnia 1884 r. w Elblągu. Miejsce pochówku niestety nie jest znane. Nadano mu honorowe obywatelstwo dwóch miast: Elbląga i Miłomłyna.

Działania wojenne 1945 r. spowodowały poważne uszkodzenia techniczne urządzeń kanału. Z inicjatywy Zygmunta Mianowicza oraz przy pomocy A. Tetzlaffa w 1947 r. ponownie udrożniono kanał, na którym Żegluga Gdańska rok później wznowiła regularne rejsy

pasażerskie. Obszar Kanału Elbląskiego wpisany jest do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego decyzjami z dnia 1 sierpnia 1978 r. i z dnia 17 stycznia 1979 r., nr rejestru A 1274. W 2011 r., rozporządzeniem Prezydenta RP, Kanał Elbląski został uznany za Pomnik Historii. W roku 2012 obchodziliśmy 100-lecie powstania żeglugi po kanale, a Kanał Ostródzko-Elbląski został w roku 2007 jednym z 7 Cudów Polski w plebiscycie dziennika „Rzeczpospolita”. Z powodu kompleksowej rewitalizacji Kanał Elbląski był zamknięty dla wodniaków od jesieni 2012 r. (prace przy odmulaniu prowadzono już od sierpnia 2011 r.). W czerwcu 2015 r. zabytkowy kanał został oddany do użytku po kilku latach rewitalizacji.

Wszelkie przeprowadzane w historii kanału naprawy i remonty miały na celu utrzymanie go w stanie żeglowności i nie zmieniły założonych w oryginalnym projekcie parametrów trasy, przekrojów, głębokości oraz maszyn i budowli technicznych.

Jeziro Drużno (Drużno) połączone jest z Zalewem Wiślanym rzeką Elbląg i znajduje się pod silnym wpływem tego akwenu. Wiejące dość często, zwłaszcza w cieplejszej połowie roku, północne, północno – zachodnie i północno – wschodnie wiatry wpychają w koryto rzeki i dalej do jeziora masy słonawych zalewowych wód. „Cofka” powoduje zmiany fizycznych i chemicznych właściwości wody w jeziorze i – co szczególnie ważne dla żyjących tu ludzi – pociąga za sobą wzrost zagrożenia powodzią na depresyjnych na ogół terenach położonych wokół Drużna. Drużno to rozległy akwen o powierzchni wahającej się – w zależności od stanu wody w jeziorze – 12 do niemal 30 km². Jest ono bardzo płytkie: średnia głębokości tylko nieznacznie przekracza jeden metr. Jezioro i jego najbliższe otoczenie zachwycają bogactwem świata roślinnego z występującą bujną roślinnością wodną i bagienną. Liczne zwierzęta, w szczególności ptaki, znajdują tu wyjątkowo sprzyjające warunki do życia. Rozciągający się na powierzchni 3.022 hektarów rezerwat przyrody „Jeziro Drużno” to jeden z największych rezerwatów ornitologicznych środkowej Europy. Unikatowy charakter fauny i flory zadecydowały, że jezioro Drużno w 2004 roku zostało – w ramach unijnego programu NATURA 2000 – włączone do europejskiej sieci Obszarów Specjalnej Ochrony, wyznaczonych dla ochrony zagrożonych gatunków ptaków. Na północno – wschodnim brzegu jeziora, w okolicach Janowa, w latach osiemdziesiątych ubiegłego stulecia elbląski archeolog Marek Jagodziński odkrył i przez wiele lat badał pozostałości wczesnośredniowiecznej osady pruskiej, którą dziś z całą pewnością utożsamiać można z legendarnym Truso. W osadzie Truso upatrywano „protoplastę” dzisiejszego Elbląga.

Po kilku godzinnym, pełnym niezapomnianych wrażeń rejsie dotarliśmy ok. 18.30 do przystani w Elblągu (piękny widok na Stare Miasto). Początki miasta sięgają roku 1237, kiedy to nad brzegiem rzeki Elbląg Krzyżacy założyli zamek obronny. Wokół zamku wyrosła osada handlowa, która w 1246 roku otrzymała prawa miejskie lubeckie. W XIV wieku Elbląg był ważnym ośrodkiem portowym, należał do związku miast hanzeatyckich. W roku 1440 miasto przystąpiło do Związku Pruskiego. Po pokoju toruńskim w 1466 roku Elbląg wszedł w skład państwa polskiego. Miasto otrzymało liczne przywileje od królów polskich, stało się ważnym portem morskim. Po I rozbiórce Polski w 1772 roku Elbląg został wcielony do państwa pruskiego. Ożywienie miasta nastąpiło w XIX wieku. Elbląg znalazł się na szlaku kolejowym. Do eksploatacji przekazany został Kanał Elbląski. Powstały zakłady, m.in. browar, fabryka cygar, lokomotyw i samochodów. Szczególne znaczenie dla miasta miała jednak stocznia, założona przez Ferdynanda Schichau. W Elblągu budowano m.in. torpedowce, łodzie podwodne i lokomotywy. W 1945 roku miasto wróciło do Polski. Wskutek działań wojennych Elbląg został zniszczony w około 65 proc. Szczególnie ucierpiało Stare Miasto. Zabytkowe kamieniczki leży w gruzach. Inne, uszkodzone, rozebrano. Obecnie Elbląg liczy 124 tys. mieszkańców, jest dynamicznie rozwijającym się miastem na prawach powiatu, ośrodkiem przemysłowym, akademickim i kulturalnym, atrakcyjną bazą wypadową dla turystów, a także portem morskim. Z uwagi na szczupłość czasu jakim dysponowaliśmy zwiedzanie miasta ograniczyło się do spaceru po terenie Starego Miasta. Na początek krótkie

zapoznanie z historią miasta, rzut oka na zabytkową XII wieczną katedrę p.w. św. Mikołaja (wieża dzwonnicza ma wysokość 95 m) i udajemy się do Ratusza Staromiejskiego. Wbrew swej nazwie Ratusz Staromiejski w Elblągu nie pełni typowych funkcji administracyjnych. W odbudowanym obiekcie funkcjonuje: regionalne centrum koncertowo-wystawiennicze z salą koncertowo-konferencyjną na 150 miejsc z własnym zapleczem i centrum konferencyjne z trzema wielofunkcyjnymi salami, każda dla 40-50 osób. Okazały budynek jest symbolem Starego Miasta, miejscem promocji dziedzictwa Elbląga i regionu. Po obejrzeniu wspaniałej makiety miasta podążamy z Ratusza do Bramy Targowej (najstarsza dolna jej część pochodzi z 1319 r.), stanowiącej fragment dawnych murów miejskich. Obok bramy stoi posąg elbląskiego piekarzyka, który wg legendy uratował miasto przed najazdem Krzyżaków przecinając swoją piekarską łopatą liny mocujące wrota do miasta. Ułożone pod Bramą tory przypominają o biegnącej tu niegdyś linii tramwajowej. Krótka przerwa na zakup lodów (gorąco jak w południe pomimo późnej już pory), spojrzenie na Ścieżkę Kościelną z XIV w. (To jedyny w swoim rodzaju architektoniczny zabytek w Polsce. Stanowi go wąskie przejście między kamienicami, w średniowieczu trakt ten był dłuższy i łączył wszystkie kościoły Starego Miasta (stąd nazwa)) i dość szybkim krokiem zmierzamy w kierunku autokaru. Zmęczeni, ale zadowoleni ok. godz. 19.30 pożegnaliśmy się z naszym przewodnikiem i wyruszyliśmy w drogę powrotną do Łodzi, do której dotarliśmy tuż po północy.

Fot. 1 Olsztyn – wizyta w W-MOIIB

Fot. 2 Olsztyn – CRS „Ukiel” - Kapitanat

Fot. 3 Olsztyn – Wysoka Brama

Fot. 4 Olsztyn – dziedziniec zamkowy

Fot. 5 Amfiteatr w Ostródzie

Fot. 6 Pochylnia Buczyńiec

Fot. 7 Urządzenia techniczne kanału

Fot. 8 Obiad na statku Kormoran

Fot. 9 Kanał Elbląski

Fot. 10 Elbląg - przystań

Wiesław Kaliński